

Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korralduse nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ ja Vabariigi Valitsuse 28. mai 2021. a korralduse nr 212 „Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Korralduse eesmärk on kehtestada COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud piirangud ja meetmed.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Riigikantselei ametnikud.

2. Korralduse sisu

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 ja § 28 lõike 2 punktide 3 ja 5 ning lõike 6 alusel ning arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 ja § 28 lõikes 8 sätestatut.

Käesoleva korraldusega laiendatakse laste ja noorte ligipääsu huviharidusele, huvitegevusele ning noorsootööle, mis toimub lastehoius, lasteaias, üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses ja milles osalevad samad isikud, kellega isik puutub kokku ka eelmainitud õppe- ja kasvatustegevuse raames. Juhul, kui laps või noor on puutunud kokku COVID-19 haigega, ei pea ta jääma lähikontaktisena karantiini, ning rakendada võib senist lihtsustatud karantiinikorda. Samuti tehakse samalaadne erisus riigipiiri ületamise järel.

Korralduse nr 305 punkti 4 alapunkti 21 täiendatakse viitega noorsootööle, huviharidusele ja huvitegevusele, milles osalevad üksnes samad isikud, kes võtavad osa lapsehoiuteenusel, koolieelses lasteasutuses või üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses õppe- ja kasvatustegevusest. Seega on kuni 18-aastasel isikul, kes saabub Eestisse riskiriigist ning kelle vanem või saatja ei ole vaksineeritud ega läbi põdenud COVID-19 haigust või ei esine muud õiguslikku alust eneseisolatsioonist ning testidest vabastamiseks, ning õpilasel, kes ei ole ise vaksineeritud, võimalus osaleda lisaks lastehoiu, lasteaia või kooli õppe- ja kasvatustööle ka noorsootöös, huvihariduses või huvitegevuses, milles osalevad samad isikud, kellega isik puutub kokku ka eelmainitud õppe- ja kasvatustegevuse raames. Selle eelduseks on alapunkti 21 kohaselt, et alla 18-aastane isik teeb reisilt saabumisest kolmandal päeval SARS-CoV-2 RT-PCR testi, mille tulemus peab olema negatiivne.

Korralduse nr 212 punkti 4 alapunkte 9 ja 10 täiendatakse samuti selliselt, et need hõlmaksid lisaks lapsehoiuteenuse osutamisele, koolieelsele lasteasutusele, üldhariduskoolile ja kutseõppeasutusele ka noorsootööd, huviharidust ja huvitegevust, milles osalevad üksnes samad isikud, kes võtavad osa lapsehoiuteenusel, koolieelses lasteasutuses või üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses õppe- ja kasvatustegevusest. Sellest tulenevalt on edaspidi lastel, kes puutuvad COVID-19 haigega kokku lapsehoiuteenuse osutamisel, koolieelse lasteasutuse, üldhariduskooli või kutseõppeasutuse õppe- ja kasvatustegevuse käigus, võimalus osaleda lisaks sama lastehoiu, lasteaia või kooli õppe- ja kasvatustegevusele ka huvitegevuses ja huvihariduses või noorsootööl, kuid üksnes samade isikute osavõtul.

Alapunkti 9 muudetakse selliselt, et kui alla 12-aastane isik on kokku puutunud COVID-19 haigega lapsehoiuteenuse osutamisel, koolieelses lasteasutuses või üldhariduskoolis, kuid tal ei esine haigusnähtumeid, on tal võimalik osaleda jätkuvalt sama lapsehoiuteenuse osutamisel, samas koolieelses lasteasutuses ja üldhariduskoolis läbiviidavas õppe- ja kasvatustöös, kus kokkupuude nakatunud isikuga toimus, aga lisaks ka huvihariduses ja huvitegevuses või noorsootöös, milles osalevad üksnes samad isikud, kes võtavad osa lapsehoiuteenusel, koolieelses lasteasutuses või üldhariduskoolis õppe- ja kasvatustegevusest.

Alapunkti 10 muudatusega kehtestatakse samasisuline võimalus 12–18-aastastele ning 2021/2022. õppeaasta kestel 19-aastaseks saavatele isikutele. Neile kehtib lisaks nõue viivitamatult teha SARS-CoV-2 antigeen-RTD test, mille tulemus peab olema negatiivne, ning mitte hiljem kui 72 tundi pärast lähikontaktsuse tuvastamist SARS-CoV-2 RT-PCR kordustestimine, mille tulemus peab olema negatiivne. Seega võivad ka vanemad õpilased lähikontaktsena lisaks üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses õppe- ja kasvatustöös osalemisele võtta osa huviharidusest ja huvitegevusest või noorsootööst, milles osalevad üksnes samad isikud, kes võtavad osa üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses õppe- ja kasvatustegevusest.

Lähikontaktsus võib olla tekkinud nii õppe- ja kasvatustöö käigus kui ka huviringis osalemisel. Kui huvitegevus või huviharidus viiakse läbi üksnes samas isikute ringis, kellega laps või noor puutub kokku ka õppe- ja kasvatustegevuse käigus, ei ole põhjendatud tema osalemise piiramine sellises huvitegevuses teistsugustel alustel, kui on kehtestatud õppe- ja kasvatustegevusele. Nii riigipiiri ületamise korral kui ka lähikontaktsuse puhul on kuni 18-aastastele lastele ja noortele ning õppeaasta kestel 19-aastaseks saavatele noortele kehtestatud nn lihtsustatud karantiini kord, mis tagab neile võimaluse osaleda õppe- ja kasvatustegevuses põhimõttel, et nende liikumine piirneb kindla ringi isikutega (lastehoiu või lasteaiarühm, klass). Kui huviharidust või huvitegevust viiakse läbi samale isikute ringile, ei suurenda huviringis osalemine oluliselt SARS-CoV-2 viiruse leviku riski.

Laste ja noorte ligipääsetavust huviharidusele, huvitegevusele ja noorsootööle on vajalik sarnaselt ligipääsuga formaalharidusele säilitada igal juhul, kui epidemioloogiline olukord seda võimaldab. Pandeemia oludes on laste ja noorte huviharidus ja -tegevus saanud olulise tagasilöögi. Kuna lastel ja noortel pole olnud võimalik osaleda huviringide töös, on tekkimas arvestatav lünk erinevate valdkondade huvihariduses ja noorsootöös, mis avaldab laiemat mõju Eesti kultuuri olulistele valdkondadele nagu näiteks rahvatants ja koorilaul. Samuti mõjutab see noorte võimalusi ennast mitmekülgsest arendada. Noorsootöö, huvitegevus ja huviharidus sisuka vaba aja veetmise viisina toetavad märkimisväärselt ka noorte vaimset tervist. Noorte vaimne tervis on pandeemia ajal saanud palju kannata, eriti suur mõju on tegevustes osalemise piiratusel eluks vajalike sotsiaalsete oskuste ja kogemuste saamisele. Mitteformaalses õppes osalemine pakub noortele mitmekülgseid võimalusi kooli kõrvalt sisukalt aega veeta, tegeleda oma meelistegevustega ning saada kokku ja suhelda oma sõpradega, mis pakuvad emotsionaalset tuge ning aitavad kaasa õpilaste õpihuvi säilimisele ja suurendamisele. Noorte osalemise piirangud mõjutavad otseselt ka noorsootöö ning huvihariduse ja -tegevuse pakkujaid. Nende noorte võrra, kellele lihtsustatud karantiini tingimused praegu ei kohaldu, väheneb teenuse kasutajate hulk. See omakorda mõjutab noorsootöö, ennekõike huvihariduse ja -tegevuse pakkujate tulubaasi ja võimekust ning pikemas perspektiivis võib tekkida vajadus töötada neile välja toetusmeetmed.

Lapsed ja noored haigestuvad oluliselt harvem ning satuvad üksikutel juhtudel haiglaravile võrreldes vanemate vanuserühmadega. TEHIKU andmetel on 24. septembri 2021. a seisuga

kumulatiivselt COVID-19 haiguse tõttu olnud haiglaravil kokku 21 10–14-aastast ning 57 15–19-aastast, samas kui vanemates vanuserühmades on need arvud oluliselt kõrgemad.

Seejuures vaktsineeritakse ka koolinoori. 24. septembri 2021. a seisuga oli vanuserühmas 12–15 aastat lõpetatud vaktsineeritus 32,5% ja vanuserühmas 16–17 aastat 48,8%. Kombineeritult kahes vanuserühmas on vaktsineerimine lõpetatud 37,5% noortest.

SARS-CoV-2 testimine jätkub samadel põhimõtetel kui seni. Ka huviringis toimunud lähikontakti korral testitakse koolis. Täiendavalt on Haridus- ja Teadusministeerium töötanud ohutuks õppetööks välja juhised, kuidas läbi viia COVID-19 tingimustes õppe- ja kasvatustööd.

Korralduse punktiga 2 nähakse ette korralduse jõustumine 27. septembril 2021. a.

Korralduse punktis 3 nähakse ette korralduse avaldamine Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Taimar Peterkop
Riigisekretär